

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 100/2021-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ],

[REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Romanom Tomanom, PhD., Rudnayovo námestie 1, Bratislava, proti postupu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Západ v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-637/NKA-PZ-ZA-2016 a vykonanému služobnému zákroku Útvary osobitného určenia Prezídia Policajného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky proti sťažovateľovi 6. marca 2017, uzneseniu Úradu inšpekčnej služby, útvaru inšpekcie, odboru inšpekčnej služby Západ ČVS: UIS-682/OISZ-2019 zo 17. marca 2020 a uzneseniu Krajskej prokuratúry v Trnave č. k. 1 Kv 1/20/2200-9 zo 17. augusta 2020, ako aj postupu, ktorý predchádzal ich vydaniu, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. októbra 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 16 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva podľa čl. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Západ v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-637/NKA-PZ-ZA-2016 a vykonaným služobným zákrokom Útvary osobitného určenia Prezídia Policajného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej aj „útvary osobitného určenia“) proti sťažovateľovi 6. marca 2017. Taktiež sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a svojho práva podľa čl. 3 dohovoru uznesením Úradu inšpekčnej služby, útvaru inšpekcie, odboru inšpekčnej

služby Západ ČVS: UIS-682/OISZ-2019 zo 17. marca 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie úradu inšpekčnej služby“) a uznesením Krajskej prokuratúry v Trnave (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. 1 Kv 1/20/2200-9 zo 17. augusta 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajskej prokuratúry“), ako aj postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu. Sťažovateľ zároveň navrhuje zrušiť napadnuté uznesenia a vec vrátiť krajskej prokuratúre na konanie a rozhodnutie, uplatňuje si primerané finančné zadosťučinenie v celkovej výške 30 000 eur (vo výške 10 000 eur proti Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky, vo výške 10 000 eur proti Úradu inšpekčnej služby a vo výške 10 000 eur proti krajskej prokuratúre, pozn.) a náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

3. Sťažovateľ podal 13. júla 2018 trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania zločinov zneužitia právomoci verejného činiteľa a mučenia a iného neľudského alebo krutého zaobchádzania, ktoré mali byť spáchané príslušníkmi útvaru osobitného určenia počas zatknutia sťažovateľa 6. marca 2017, keď mali byť sťažovateľovi spôsobené nedôvodné zranenia. Uznesením vyšetrovateľa Úradu inšpekčnej služby, útvaru inšpekcie, odboru inšpekčnej služby Západ z 2. októbra 2018 bolo trestné oznámenie sťažovateľa odmietnuté.

4. Sťažovateľ nesúhlasil s odmietnutím svojho trestného oznámenia, a preto podal proti predmetnému uzneseniu z 2. októbra 2018 v zákonnej lehote sťažnosť, ktorá bola následne odmietnutá uznesením Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len „okresná prokuratúra“) č. k. 1 Pn 971/18/2207-8 z 30. októbra 2018. Sťažovateľ následne písomným podaním zo 17. decembra 2018, ktoré bolo vyhodnotené ako preskúmanie zákonnosti v trestnom konaní podľa príkazu generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 6/2017 z 12. mája 2017, vyslovil nesúhlas s uznesením okresnej prokuratúry. Upovedomením krajskej prokuratúry č. k. 2 Kn 264/18/2200-13 z 24. apríla 2019 bolo aj jeho podanie zo 17. decembra 2018 vyhodnotené ako nedôvodné. Následne 27. mája 2019 podal sťažovateľ žiadosť o preskúmanie zákonnosti vybavenia podnetu opakovaným podnetom, ktorú doplnil podaním zo 4. novembra 2019. Dňa 2. januára 2020 bolo vyšetrovateľom Úradu inšpekčnej služby, útvaru inšpekcie, odboru inšpekčnej služby Západ na základe odstúpeného poznatku spolu s pokynom krajskej prokuratúry začaté trestné stíhanie za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 138 písm. d) Trestného zákona, za zločin mučenia a iného neľudského alebo krutého zaobchádzania podľa § 420 ods. 1, ods. 2 písm. e) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že páchatelia ako príslušníci Policajného zboru služobne zaradení na presne nezistenej funkcii v rámci útvaru osobitného určenia 6. marca 2017 v čase od 8.30 h do 8.40 h v obci Bučany počas vykonávania zadržania osoby podozrivej v trestnom konaní vedenom pod ČVS: PPZ-637/NKA-PZ-ZA-2016 (sťažovateľa, pozn.) napriek tomu, že sa poškodený sťažovateľ pred zákrokom dobrovoľne vzdal, toho s pomocou neprimeraného násillia z vozidla vybrali a po tom, ako s putami na rukách ležal na zemi, ho jeden zo zasahujúcich príslušníkov škrtil jeho retiazkou, ktorú mal poškodený v tom čase na krku, po čom ho ďalší príslušník udrel päťou do oblasti ľavého oka, čím spôsobil podliatinu a odreniny v oblasti oka, pričom pri zákroku bola prítomná taktiež poškodená družka sťažovateľa, proti ktorej jeden zo zasahujúcich príslušníkov použil vyhrážku: „*ak ma ešte raz udriete, tak Vám dám takú facku, že Vám dá auto druhú*“

5. Napadnutým uznesením vyšetrovateľ Úradu inšpekčnej služby, útvaru inšpekcie, odboru inšpekčnej služby Západ postúpil predmetnú vec na disciplinárne konanie prezidentovi Policajného zboru, lebo výsledky vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní podľa § 52 ods. 2 zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, ktorého sa dopustili príslušníci Policajného zboru zaradení na Útvare osobitného určenia Prezídia Policajného zboru. Proti tomuto napadnutému uzneseniu podal sťažovateľ 6. apríla 2020 sťažnosť, ktorú doplnil písomným podaním zo 7. apríla 2020. O tejto sťažnosti rozhodla napadnutým uznesením krajská prokuratúra tak, že sťažnosť sťažovateľa a jej doplnenie zamietla, pričom prokurátor plne potvrdil sťažnosťou napadnuté rozhodnutie a podporil dôvody, ktoré ho odôvodnili, a doplnil odôvodnenie, poukazujúc na zjavné časové súvislosti a nedôveryhodnosť tvrdení sťažovateľa.

II.

Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v prvej časti svojej ústavnej sťažnosti namieta, že počas jeho zatknutia bolo zo strany príslušníkov Útvare osobitného určenia Prezídia Policajného zboru so sťažovateľom a jeho družkou zaobchádzané neľudským a ponižujúcim spôsobom. Sťažovateľ uvádza, že po tom, čo odstavil vozidlo, z neho bol za použitia neprimeraného fyzického násilia vyťahnutý a boli proti nemu použité donucovacie prostriedky, hmaty, chvaty sebaobrany a potom bol na šoférovej strane vozidla daný do polohy ležmo na brucho a boli mu priložené putá. Sťažovateľa počas toho, ako ležal tvárou k zemi s osadenými putami bez akéhokoľvek odporu, jeden s príslušníkov útvaru osobitného určenia škrtil retiazkou, ktorú mal na krku, čím mu spôsobil fialovú podliatinu v oblasti krku pravej strany. Druhý príslušník útvaru osobitného určenia sťažovateľovi zodvihol hlavu na účely identifikácie s fotoportrétom, počas čoho si sťažovateľ všimol, že dochádza ku kamerovému zaznamenávaniu predmetného zásahu, v priebehu čoho bol bezdôvodne udretý príslušníkom útvaru osobitného určenia do oblasti tváre – ľavého oka zavretou dlaňou, čoho následkom mu vznikol v oblasti dopadu úderu opuch s fialovou podliatinou a odreniny kože. Sťažovateľ mal byť následne presunutý k zadnému kolesu vozidla na strane spolujazdca, pričom jeho hlava bola priložená o zadnú presklenú výplň kufrovej časti vozidla. Po tom, čo sťažovateľ zdvihol hlavu, mala mu táto byť násilne zarazená naspäť do východiskovej polohy, pričom došlo k prasknutiu sklenej výplne a krvácaniu sťažovateľa z nosnej dutiny. Následne bol sťažovateľ zase daný do polohy ležmo. Sťažovateľ tvrdí, že týmto postupom počas zásahu boli porušené jeho práva podľa čl. 16 ods. 2 ústavy a podľa čl. 3 dohovoru.

7. V druhej časti svojej ústavnej sťažnosti sťažovateľ poukazuje na to, že napadnuté uznesenia sú založené na zmätočnom a nesprávnom vyhodnotení dôkazov, pričom orgány činné v trestnom konaní sa nevysporiadali so všetkými relevantnými skutočnosťami. Sťažovateľ osobitne upozornil na to, že orgány činné v trestnom konaní nepredložili videozáznam zásahu jeho zatknutia, pričom on sa domnieva, že počas zásahu bol takýto záznam vyhotovený, a uvedené má podľa neho vyplývať aj z nimi predloženého zvukového záznamu zásahu a ďalších ním navrhovaných dôkazov. Rovnako sa v napadnutých uzneseniach nevysporiadali ani so zraneniami sťažovateľa, ktoré mu mali byť spôsobené počas zásahu. Tretia námietka sťažovateľa spočíva v jeho tvrdení, že orgány činné v trestnom konaní nesprávne vyhodnotili výsluch jeho družky z 24. januára 2020, ktorej

výpoveď považovali za nevierohodnú iba poukázaním na protirečenie, keď tvrdila, že zranenia sa sťažovateľovi hojili veľmi dlho, pričom ona za ním pravidelne chodievala, hoci bol v kolúznej väzbe. Sťažovateľ pritom poukázal, že podľa vyjadrenia príslušného ústavu na výkon väzby pravidelne, hoci bol v kolúznej väzbe, raz mesačne využíval možnosť návštevy, ktorej sa mala zúčastňovať aj jeho družka. Taktiež sťažovateľ vyčítal orgánom činným v trestnom konaní, že vyšetrowanie jeho trestného oznámenia nebolo urýchlené a najmä účinné. Uvedené malo podľa sťažovateľa za následok porušenie jeho práva podľa čl. 46 ods. 1 dohovoru a procesnej časti čl. 3 dohovoru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie ústavného zákazu mučenia, resp. podrobovania krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu (čl. 16 ods. 2 ústavy a čl. 3 dohovoru) postupom Útvary osobitného určenia Prezídia Policajného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky proti sťažovateľovi v deň jeho zatknutia 6. marca 2017 a porušenie základného práva na inú právnu ochranu a práva na účinné vyšetrowanie tvrdenia o neľudskom a ponižujúcom zaobchádzaní (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 3 dohovoru) napadnutými uzneseniami úradu inšpekčnej služby a krajskej prokuratúry.

III.1. K namietanému porušeniu ústavného zákazu mučenia postupom Útvary osobitného určenia Prezídia Policajného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky proti sťažovateľovi v deň jeho zatknutia 6. marca 2017:

9. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťou iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom, resp. pred iným príslušným orgánom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). V tejto súvislosti ústavný súd predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [ďalej len „zákon o ústavnom súde“ (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05)].

10. Z už uvedeného je zrejmé, že ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti nemá právomoc sám viesť vyšetrovanie a dokazovanie vo veci sťažovateľom tvrdeného porušenia čl. 16 ods. 2 ústavy a čl. 3 dohovoru (ktoré sa malo odohrať viac ako tri roky pred podaním ústavnej sťažnosti, pozn.) zo strany príslušníkov Útvary osobitného určenia Prezídia Policajného zboru. Na to sú kreované orgány činné v trestnom konaní, na ktoré sa sťažovateľ v konečnom dôsledku v predmetnej veci obrátil podaním samotného trestného oznámenia. Úloha ústavného súdu v tejto veci predovšetkým spočíva v zistení, či orgány činné v trestnom konaní, ktoré sa na vyšetrovaní prípadu zúčastnili, vykonali jeho účinné úradné vyšetrovanie, t. j. či pre objasnenie okolností prípadu bolo zo strany konajúcich orgánov verejnej moci urobené maximum. Právomoc ústavného súdu v takomto prípade prichádza do úvahy až pri preskúmaní finálneho rozhodnutia v danej veci. Inými slovami, ak by boli tvrdenia sťažovateľa v tejto časti ústavnej sťažnosti pravdivé, indikovali by podozrenie zo spáchania konkrétneho trestného činu (mučenie a iné neľudské alebo kruté zaobchádzanie podľa § 420 Trestného zákona, pozn.), pričom ústavný súd nie je oprávnený viesť samotné vyšetrovanie ani vykonávať dokazovanie, pretože nie je skutkovým súdom, ale je oprávnený iba posúdiť potenciálne porušenie sťažovateľom označených práv vo vzťahu ku konečnému rozhodnutiu príslušného orgánu verejnej moci a k postupu, ktorý k takémuto rozhodnutiu viedol.

11. Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že ústavné súdnictvo je vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených. Spravidla teda až po právoplatnom skončení namietaného konania možno na ústavnom súde namietat také pochybenia verejnej moci, ktoré neboli odstránené v jeho dovtedajšom priebehu a ktoré mohli vo svojich dôsledkoch spôsobiť porušenie práv a slobôd (m. m. III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07, II. ÚS 356/2016).

12. Z už uvedeného vyplýva, že o podstate námietok sťažovateľa v tejto časti ústavnej sťažnosti bol v konečnom dôsledku príslušný rozhodovať iný orgán verejnej moci. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu a práva na účinné vyšetrovanie tvrdenia o neľudskom a ponižujúcom zaobchádzaní napadnutým uznesením úradu inšpekčnej služby:

13. Ako už ústavný súd v predošlej stati uviedol, z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť, a preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, preto musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov

nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

14. Z obsahu samotnej ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnuté uznesenie úradu inšpekčnej služby vrátane postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, boli predmetom prieskumu realizovaného krajskou prokuratúrou na základe sťažovateľom podanej sťažnosti. Výsledkom tohto prieskumu bolo napadnuté uznesenie krajskej prokuratúry.

15. Teda právomoc poskytnúť ochranu označeným právam sťažovateľa vo vzťahu napadnutému uzneseniu úradu inšpekčnej služby mala v tomto prípade krajská prokuratúra v rámci konania o sťažnosti, čím je tiež vylúčená právomoc ústavného súdu, a preto ústavný súd aj túto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie.

III.3. K namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu a práva na účinné vyšetrovanie tvrdenia o neľudskom a ponižujúcom zaobchádzaní napadnutým uznesením krajskej prokuratúry:

16. Sťažovateľ vytýkal orgánom činným v trestnom konaní, že sa nevysporiadali s jeho zraneniami, ktoré mu mali byť spôsobené počas jeho zatknutia zo strany zasahujúcich príslušníkov útvaru osobitného určenia. V napadnutom uznesení krajská prokuratúra ale poukázala aj na tieto skutočnosti: *«Podľa záznamu príslušníka ÚOU PPZ zadržaný [REDAKOVANÉ] počas vykonávania prehliadky vozidla stál pri tomto vozidle a osobne sledoval priebeh úkonu, počas toho si náhle sám udrhel hlavu (čelo) o zadné sklo vozidla, čím si spôsobil zranenia, pričom odmietol ošetrovanie lekárov so slovami: „To nič nebolo, ja to vydržím. Vy ste slabí kukláči, ani ste ma nezbili. Dajte mi dole putá, ja si to s Vami rozdam.“»* Ďalej rovnako na s. 12 napadnutého uznesenia krajskej prokuratúry je tiež uvedené: *«Zo záznamu o prijatí predvedeného obvineného [REDAKOVANÉ] do výkonu väzby do Ústavu na výkon väzby Leopoldov dňa 09.03.2017 o 18.30 hod (ďalej len „záznam“) vyplýva, že menovaný má modrinu v oblasti ľavého oka. Podľa vyjadrenia obvineného [REDAKOVANÉ], zo strany príslušníkov Policajného zboru nebolo voči jeho osobe použité fyzické násilie. Lekár v zázname potvrdil, že [REDAKOVANÉ] je schopný výkonu väzby. Záznam podpísal [REDAKOVANÉ] vlastnoručným podpisom.»* Prokurátor krajskej prokuratúry (na s. 19 až 20 napadnutého uznesenia, pozn.) poukázal aj na skutočnosť, že oznamovaný skutok sa mal odohrať 6. marca 2017, pričom sťažovateľ podal trestné oznámenie až 13. júla 2018, teda so značným časovým odstupom (viac ako šesťnásť kalendárnych mesiacov od skutku, pozn.). V napadnutom uznesení krajská prokuratúra poukázala aj na to, že po svojom zadržaní bol sťažovateľ predvedený pred sudcu Špecializovaného trestného súdu, ktorý rozhodoval o jeho väzbe, no v rámci vypočutia nenamietal spôsob svojho zadržania a neuviedol ani žiadne výhrady proti postupu príslušníkov útvaru osobitného určenia (s. 11 napadnutého uznesenia krajskej prokuratúry). K potrebe razantného postupu pri zatknutí sťažovateľa krajská prokuratúra uviedla, že v prípade sťažovateľa išlo o zadržanie osoby, ktorá bola už päťkrát súdne trestaná za násilnú trestnú činnosť (s. 13 napadnutého uznesenia krajskej prokuratúry). Vzhľadom na už uvedené skutočnosti, časové a iné súvislosti, trestnú minulosť oznamovateľa, charakter a závažnosť trestnej činnosti, za ktorú je trestne stíhaný, vyvrátenie oznamovateľových tvrdení príslušníkmi Národnej kriminálnej agentúry, príslušníkmi odboru osobitného určenia, ako aj ostatnými, vykonanými a zabezpečenými dôkazmi existujú dôvodné

pochybnosti o vierohodnosti obsahu samotného trestného oznámenia sťažovateľa, obsahu jeho podaní, osobe oznamovateľa, jeho motivácii a zámere jeho dodatočného konania, a to v značnom časovom odstupe od skutku, ktoré vyšetrovateľa viedli k vecne správne a logicky odôvodnenému záveru, že konaním príslušníkov útvaru osobitného určenia nedošlo k spáchaniu trestného činu, avšak vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania, najmä pokiaľ ide o relevantnú časť výpovede poškodenej družky sťažovateľa a zabezpečeného zvukového záznamu zo služobného zákroku príslušníkov útvaru osobitného určenia, mohlo prísť k disciplinárnemu previneniu.

17. K námietke sťažovateľa, že útvary osobitného určenia mal ľživo poprieť existenciu aj realizáciu videozáznamu z jeho zatknutia, krajská prokuratúra zobrala do úvahy oficiálne vyjadrenie útvaru osobitného určenia, podľa ktorého tento nedisponuje takýmto záznamom, ako aj záznamy jednotlivých príslušníkov útvaru, podľa ktorých zo zásahu nebol vyhotovovaný audiovizuálny záznam. Oproti tomu o jeho existencii mali svedčiť iba nepriame domnienky sťažovateľa – napr. žiadosť jeho družky počas zvukového záznamu, aby ju nekamerovali, resp. hodnotenie samotného sťažovateľa, že kamerový záznam mal byť vyhotovený. Krajská prokuratúra uviedla, že v predmetnej veci preskúmala aj na internete voľne dostupný videozáznam, na ktorý poukazoval sťažovateľ, pod názvom „*Plus jeden deň - tlačová beseda riaditeľa NAKA 8. marca 2017*“ a dospela k nasledujúcemu záveru: „*Analýzou tohto videozáznamu bolo zistené, že v čase od 00:05:42 do 00:06:01 sa v pravom hornom rohu záznamu z tlačovej besedy vtedajšieho riaditeľa NAKA premieta zostrihaný videozáznam bez zvuku zo zásahu ÚOU PPZ zo dňa 06.03.2017, kedy na zemi pri osobnom motorovom vozidle značky BMW tmavej farby leží tvárou k zemi nakrátko ostrihaná osoba mužského pohlavia v zelenej bunde. Záznam zachytáva osobu z ľavej, hornej časti tela, osobe nie je vidieť celú tvár, na zázname nevidieť žiadne zranenia osoby, alebo stopy krvi či už na zázname viditeľnej časti tváre, alebo na zázname viditeľnej časti tela, prípadne v jeho okolí.*“

18. K námietke, že orgány činné v trestnom konaní nesprávne vyhodnotili výpoveď družky sťažovateľa, ústavný súd konštatuje, že krajská prokuratúra síce vyhodnotila jej výpoveď ako nedôveryhodnú v danom kontexte, ale tento záver vychádzal z celej škály okolností, nielen z jej tvrdenia, že mala sťažovateľa pravidelne navštevovať v kolúznej väzbe, ako tvrdil sťažovateľ vo svojej ústavnej sťažnosti. Ako zo záverov krajskej prokuratúry na s. 15 a 16, resp. 21 napadnutého uznesenia vyplýva, prokurátor prihliadol aj na okolnosti, že v danom prípade ide o blízku osobu sťažovateľa, ktorá prezentovala svoje subjektívne hodnotenia z predmetného policajného zásahu a ktorá sama uviedla, že na okolnosti pred troch rokov si už presne nepamätá, pričom počas samotného zásahu mala byť rozčúlená a rozrušená. Zároveň ale výpoveď družky sťažovateľa napriek tomu, že bola vyhodnotená ako nedôveryhodná vo vzťahu ku skutočnostiam relevantným pre trestné oznámenie sťažovateľa, bola základom pre záver o možnosti disciplinárneho previnenia príslušníkov útvaru osobitného určenia.

19. Ústavný súd preto vzhľadom na už uvedené závery konštatuje, že krajská prokuratúra ústavne akceptovateľným spôsobom a v dostatočnom rozsahu posúdila sťažnosť sťažovateľa a zrozumiteľne a jasne odôvodnila svoje závery, postupujúc pritom v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, resp. Trestného zákona (záver prokurátora o absencii zákonných znakov zakladajúcich trestnoprávny vzťah na s. 18 a 19 napadnutého uznesenia, pozn.). V danej veci tak došlo k naplneniu všetkých požiadaviek kladených na riadne a účinné úradné vyšetrovanie prípadu.

Napadnuté uznesenie krajskej prokuratúry je preto podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľné a udržateľné. K samotnej argumentácii sťažovateľa ústavný súd podotýka, že tento opomenul niektoré nosné argumenty krajskej prokuratúry, účelovo selektoval niektoré jej závery, pričom tieto následne spochybnil iba svojimi domnienkami. Takýto postup, resp. argumentácia sťažovateľa nemohla byť v konečnom dôsledku relevantná vo vzťahu k ním namietanému porušeniu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

20. Napokon k námietke sťažovateľa, že vyšetrowanie okolností jeho zatknutia nebolo urýchlené a najmä účinné (čl. 3 dohovoru), ústavný súd podotýka, že ak orgány činné v trestnom konaní v danom prípade po zvážení všetkých okolností prípadu nerozhodli o trestnosti skutku, ktorý bol predmetom trestného oznámenia sťažovateľa, nemohli porušiť jeho zákonom ani ústavou chránené práva. Nikto totiž nemá právny nárok a už vôbec nie ústavnoprávny nárok na to, aby jeho podaniu (trestnému oznámeniu) bolo vyhovené. Ak vykonané dôkazy, resp. zistenia orgánov činných v trestnom konaní nedávajú podklad na začatie alebo pokračovanie v trestnom stíhaní, nemôže príslušný orgán činný v trestnom konaní začať konať alebo pokračovať v konaní, prípadne nariadiť, aby sa trestné konanie začalo alebo v ňom pokračovalo. Sťažovateľ ako oznamovateľ trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán riadne zaoberal – z už uvedeného skutkového stavu je zrejmé, že toto svoje právo riadne využil. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave (m. m. napr. II. ÚS 88/99, IV. ÚS 423/09, z novších rozhodnutí napr. II. ÚS 738/2016). Zároveň ústavný súd konštatuje, že na prvý pohľad sa môže zdať, že minimálne vyšetrowanie nebolo v tomto prípade vykonávané urýchlene, ale táto okolnosť je do značnej miery daná tým, že sťažovateľ podal trestné oznámenie nevysvetliteľne až takmer rok a pol od údajného skutku.

21. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

22. Pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom a označenými právami ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

23. Nad rámec uvedeného ústavný súd dodáva, že napriek tomu, že sťažovateľ pozná postup, ktorým môže vyvolať prieskum rozhodnutia prokurátora nadriadeným prokurátorom (bod 4 tohto odôvodnenia), podanie na preskúmanie ústavnou sťažnosťou napadnutého rozhodnutia krajskej prokuratúry neurobil a obrátil sa so svojou ústavnou sťažnosťou priamo na ústavný súd. Napriek tomu, že ústavný súd v tejto časti mohol ústavnú sťažnosť odmietnuť aj z dôvodu jej neprípustnosti, ústavný súd tento namietaný postup prokurátora v zmysle materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti preskúmal a rozhodol (bod 22 odôvodnenia).

24. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa, ako ich špecifikoval v petite svojej ústavnej sťažnosti (zrušenie napadnutých rozhodnutí, primerané finančné zadosťučinenie a náhrada trov právneho zastúpenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. februára 2021

Libor Duľa
predseda senátu